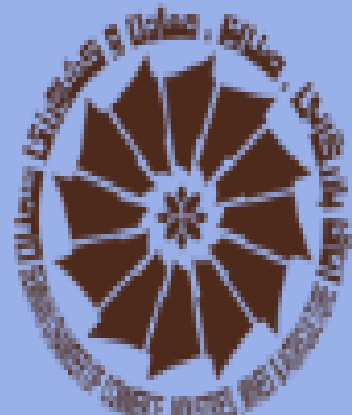

به نام خدا

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سمنان

SEMINAN CHAMBER OF COMMERCE INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

گزیده مواد لایحه برنامه، مصمّم توسعه (۱۴۰۶-۱۴۰۲)

مرکز پژوهش و مطالعات اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان سمنان

خرداد ۱۴۰۲

«لایحه برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران»

پیش گفتار

برنامه هفتم توسعه چهارمین برش از سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور و اولین برنامه در راستای تحقق بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است که برای تحقق عدالت و با رویکرد مسئله محوری بر موضوعات انسانی و مهم کشور تمرکز نموده است این برنامه با اتکا به اسناد بالادستی از جمله؛ سند تحول دولت، مردمی برنامه‌های اولویت دار مشخصی را براساس پیشران‌های توسعه محور انتخاب و مبنای حرکت توسعه مستمر و با ثبات در جامعه تنظیم و تدوین نموده است.

برنامه هفتم توسعه در **قالب ۲۲ فصل و هفت بخش** تنظیم شده و **نگاه اصلی در برنامه مذکور حل ناترازی های کشور** است. ناترازی های مهمی که در زمینه بودجه عمومی دولت با آن روبرو بوده و مستلزم اصلاح ساختار بودجه کشور است **ناترازی های بخش پولی و بانکی** کشور که مستلزم اصلاح نظام بانکی و افزایش اختیارات بانک مرکزی است **ناترازی که در حوزه صندوق های بازنشستگی** در قالب یک پدیده مخاطره آمیز وجود دارد. **ناترازی که در حوزه تامین انرژی** (برق، گاز طبیعی و فراورده های نفتی) در کشور وجود دارد و در یک دهه گذشته با این ناترازی ها در حوزه نفت و گاز فرآورده های نفتی و غیره مواجه هستیم و با توجه به افزایش مصرف سالانه این ناترازی ها در حال تشدید شدن است.

همانگونه که پیشتر بیان شد برنامه هفتم توسعه در ۷ بخش و ۲۲ فصل تدوین شده است. بخش اول که خود شامل چهار فصل است مربوط به **مسائل اقتصادی** است. در واقع از ماده ۲ تا ماده ۷۸، مربوط به مسائل اقتصادی است. بخش اقتصادی در این برنامه در ۴ فصل رشد **اقتصادی و اشتغال، اصلاح ساختار بودجه، مهار پایدار تورم و صندوق های بازنشستگی** نگاشته شده است. در ماده سوم فصل رشد اقتصادی، بیان شده که متوسط نرخ رشد اقتصادی در طول سال های برنامه باید ۸ درصد باشد که **حداقل یک سوم آن از محل رشد بهره‌وری کل عوامل تولید خواهد بود**. نکته قابل توجه این است که عدد رشد ۸ درصدی در برنامه های پیشین توسعه نیز مطرح شده بود. با اشاره به پیش بینی رشد سالانه ۸ درصدی اقتصاد در برنامه هفتم، طبق بیانات معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، برای تحقق این میزان این رشد، باید **بتوانیم معادل ۱۰۰ میلیارد یورو در سال سرمایه گذاری از ۵ منبع داخلی و خارجی جذب کنیم**.

نکاهی کوتاه به متغیرهای کلان لایحه برنامه هفتم توسعه مقایسه آن با برنامه ششم

در لایحه تنظیمی برنامه هفتم توسعه، اهدافی مانند رشد اقتصادی ۸ درصدی، تورم تک‌رقمی در پایان سال ۱۴۰۶، کاهش رشد نقدینگی در دوره پنج‌ساله برنامه و رشد اشتغال در این دوره محور قرار گرفته است. این مهم در حالی است که بسیاری از اهداف برنامه توسعه قبلی هنوز تحقق نیافته است. در جداول زیر به بخشی از اهداف کلان مورد نظر در برنامه هفتم اشاره می‌گردد.

جدول شماره ۱: مقایسه متغیرهای کلان اقتصادی برنامه ششم و هفتم توسعه

متغیرهای کلان	هدف برنامه هفتم توسعه	آمار فعلی (درصد)
رشد اقتصادی	۸	۳,۳
تورم	متوسط ۱۹,۷ درصد و در پایان برنامه برنامه ۹,۵ درصد	۴۷,۶
اشتغال	۳,۹ درصد رشد سالانه معادل یک میلیون شغل	۱,۱
نقدینگی	متوسط رشد نقدینگی ۲۰,۴ درصد و در پایان برنامه ۱۳,۸ درصد	۳۲

جدول شماره ۲: مقایسه شاخص های مهم اقتصاد کلان و متغیرهای اقتصادی بخش های اقتصادی در برنامه ششم و هفتم توسعه

ردیف	شاخص	واحد اندازه گیری	متوسط در برنامه ششم توسعه	هدفگذاری برنامه هفتم توسعه
۱	رشد اقتصادی متوسط سالانه	درصد	۸	۸
۲	ضریب جینی		۰,۳۴	
۳	نرخ تورم	درصد	۸,۸	۹,۵
۴	نرخ بیکاری	درصد	۱۰,۲	
۵	متوسط رشد سالانه واردات کل	درصد	۱۶,۹	۱۶,۲
۶	متوسط رشد سالانه نقدینگی	درصد	۱۷	۲۰,۴ در پایان برنامه ۱۳,۸
۷	متوسط رشد سالانه بهره وری کل عوامل تولید	درصد	۲,۸	۲,۸
۸	متوسط رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	درصد	۲۱,۴	۲۲,۶
۹	متوسط رشد صادرات غیر نفتی کالا و خدمات	درصد	۲۱,۷	۲۲,۶
۱۰	متوسط رشد سالانه بخش کشاورزی	درصد	۸,۰	۵,۵
۱۱	متوسط رشد سالانه بخش نفت	درصد	۷,۰	۱۳,۳
۱۲	متوسط رشد سالانه بخش معدن	درصد	۸,۸	۱۱,۸
۱۳	متوسط رشد سالانه بخش صنعت	درصد	۹,۰	۸,۵
۱۴	متوسط رشد سالانه بخش آب، برق و گاز	درصد	۹,۰	۸,۱
۱۵	متوسط رشد سالانه بخش ساختمان	درصد	۷,۵	۹,۰
۱۶	متوسط رشد سالانه بخش حمل و نقل و انبارداری	درصد	۸,۳	۹,۷
۱۷	متوسط رشد سالانه بخش ارتباطات	درصد	۱۹,۴	۱۰,۹
۱۸	متوسط رشد سالانه بخش سایر خدمات	درصد	۵,۸	۶,۵
۱۹	رشد اشتغال سالانه	درصد	۳,۹	۳,۹

بر اساس لایحه برنامه هفتم توسعه، همه منابع حاصل از صادرات نفت و گاز پس از کسر سهم شرکت ملی نفت به صندوق توسعه ملی واریز و این صندوق از این محل سالانه مبلغ ثابت ۲۵ میلیارد یورو به صورت یک دوازدهم در اختیار دولت قرار می دهد. همچنین بانک مرکزی منابع ارزی دولت را با نرخ مرکز مبادله طلا و ارز به فروش رسانده و معادل ریالی آن را به حساب خزانه داری کل کشور واریز کند. بر اساس لایحه برنامه هفتم، همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی به «وزارت تامین مالی و خزانه داری» تغییر نام می دهد و این وزارت مکلف است هر سه ماه گزارش تحقق یا عدم تحقق تامین مالی موارد مندرج در قانون برنامه هفتم را به کمیسیون اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس گزارش کند. در عین حال، سیاست گذاری پولی در مسئولیت بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار و مسئولیت سیاست گذاری مالی با سازمان برنامه و بودجه است، زیرا مسئولیت تدوین و تهیه لایحه بودجه و

لایحه قانون برنامه توسعه با این سازمان است. از سوی دیگر یکی از ناترازی های برشمرده شده در لایحه برنامه هفتم توسعه که در اقتصاد کشور وجود دارد، پروژه های نیمه تمام عمرانی است که بیش از هزاران پروژه نیمه تمام در کشور وجود دارد و برخی کارشناسان می گویند برای اتمام این پروژه ها بیش از ۳۰۰ میلیارد تومان منابع لازم است که عملاً دولت چنین منابعی برای اتمام این پروژه ها ندارد. در همین زمینه در ماده ۳۷ لایحه پیشنهادی برنامه هفتم توسعه آمده است: «دستگاه های اجرایی مکلف هستند با همکاری سازمان برنامه و بودجه طرح های نیمه تمام و آماده بهره برداری را با همکاری بخش خصوصی و تعاونی مشخص و معرفی کنند و از طریق مناقصه به بهره برداری برسانند. راهبرد مشارکت عمومی و خصوصی برعهده سازمان برنامه و بودجه است و با توجه به اینکه منابع در اختیار سازمان برنامه محدودیت دارد، این منابع با منابع بخش خصوصی و تعاونی یا عمومی به صورت اهرمی عمل کرده و برای راه اندازی پروژه هایی که در اولویت قرار دارند یا درصد پیشرفت آنها بالاست، استفاده می شود. همچنین براساس پیشنهاد لایحه برنامه هفتم توسعه، برای مهار تورم و رفع ناترازی بانکی، اضافه برداشت بانک ها و مؤسسات اعتباری بدون دریافت وثیقه توسط بانک مرکزی ممنوع می شود. در ماده ۵۶ لایحه برنامه هفتم توسعه هم آمده است: به منظور ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت ها و نرخ ارز اقدامات زیر انجام می شود: «بانک مرکزی به عنوان مسئول سیاستگذاری ارزی کشور موظف است اختیار هر نوع مداخله ارزی و ریالی در بازار های ارز و طلا را داشته و می تواند به روش های مختلف در بازار های ارز و طلا مداخله کرده و نسبت به خرید یا فروش ارز، طلا و اوراق بهادار مبتنی بر ارز و طلا با مشتقات آن ها اقدام کند. هرگونه تکلیف جدید به نظام بانکی مبنی بر پرداخت تسهیلات، بخشش سود، جرایم و وجه التزام، تهاتر بدهی بانکی اشخاص و انتقال بدهی دولت به بانک مرکزی ممنوع است. همچنین پرداخت صرفا بر پایه قوانین دائمی تسهیلات تکلیفی، موجود و در چارچوب نرخ سود و سقف مصوب شورای پول و اعتبار مجاز است و در رابطه با تسهیلات با نرخ ترجیحی، تأمین مابه التفاوت یارانه سود در قوانین بودجه سنواتی ضروری است. از سوی دیگر، اعطای اعتبار جدید به بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بدون دریافت وثیقه به هر نحو از جمله اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت توسط بانک مرکزی ممنوع است. در این میان براساس پیشنهاد لایحه برنامه هفتم توسعه، وضع هرگونه تخفیف، ترجیح، بخشودگی، کاهش نرخ، معافیت مالیاتی و شمولیت نرخ صفر و اعطای اعتبار مالیاتی در برنامه هفتم ممنوع می شود. همچنین میزان درآمد از دست رفته دولت (مالیات) از محل مجموع معافیت، نرخ صفر، اعتبار، کاهش نرخ های مالیاتی و بخشودگی های مالیاتی در مورد مالیات بر درآمد هر شخص حقیقی نمی تواند بیشتر از ۵ میلیارد ریال در سال باشد.»

رویکرد کلی برنامه هفتم توسعه :

در سند برنامه هفتم توسعه دو رویکرد مهم مطرح شده است :

۱) یکی دستیابی به رشد فراگیر و

۲) برنامه ریزی هسته های کلیدی برای توسعه.

برای هر یک از بخش های مختلف نیز اعداد و ارقامی در نظر گرفته شده است. در برنامه هفتم برای **بخش کشاورزی رشد ۵,۵ درصد، نفت ۱۳,۳ درصد، معدن ۱۱,۸ درصد، صنعت ۸,۵ درصد، آب، برق و گاز ۸,۱ درصد، ساختمان ۹ درصد، حمل و نقل و انبارداری ۹,۷ درصد، ارتباطات ۱۰,۹ درصد و سایر خدمات ۶,۵ درصد.**

در برنامه ششم توسعه ۳,۲ درصد رشد برای بخش کشاورزی، ۱,۸ درصد برای نفت، ۲,۴ درصد برای معدن، دو درصد برای صنعت، دو درصد برای آب، برق و گاز، ۲,۸ درصد برای ساختمان، ۲,۱ درصد برای حمل و نقل و انبارداری، ۶,۵ درصد برای ارتباطات، و هشت دهم درصد برای سایر خدمات تعیین شده بود.

برنامه ششم توسعه در اجرا با چالش‌های عدیده‌ای مواجه بوده است. اثرپذیری تولید ناخالص داخلی از مشکلات ساختاری بودجه نفت محور بودن رشد اقتصادی وابستگی دولت و اقتصاد ملی به درآمدهای حاصل از صدور نفت و اثر پذیری شدید اقتصاد از تداوم تحریم‌های بین‌المللی و همچنین نااطمینانی در مواجهه با شوک‌ها و اختلالات بیرونی نرخ رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری را به شدت کاهش داده است. این چالش در سه برنامه اول توسعه از سند چشم‌انداز نیز وجود داشته است به گونه‌ای که متوسط نرخ رشد سه برنامه اجرا شده ۱,۸ درصد در مقایسه با نرخ هدف گذاری ۸ درصدی می‌باشد نرخ منفی بهره‌وری عوامل تولید در دو دهه گذشته افزایش ضریب جینی از ۰,۳۴ به ۰,۳۸، کاهش نرخ رشد سرمایه‌گذاری از ۲۱,۵ درصد قانون برنامه ششم توسعه به ۴,۵- درصد، طولانی شدن عمر طرح‌های اقتصادی از ۱۰ سال ۱۳۹۱ به ۱۷,۶ سال در ۱۴۰۰ افزایش نرخ رشد نقدینگی از ۱۷ درصد قانون برنامه به ۳۰ درصد و عملکرد ۳,۵ درصدی صادرات غیر نفتی در مقایسه با هدف ۲۱,۷ درصدی قانون برنامه ششم توسعه بخشی از چالش‌های بنیادی موجود در اجرای برنامه‌های توسعه را نشان می‌دهد کاهش قدرت خرید و مصرف سرانه و آسیب‌پذیری جدی محیط زیست از دیگر چالش‌های اساسی و مهم برنامه ششم توسعه می‌باشد.

در چنین شرایطی اتخاذ تدابیر و ابتکارات محوری و اساسی با رویکرد جدی به چرخش‌های تحول‌آفرین در تدوین برنامه پنج‌ساله ضروری به نظر می‌رسد؛ در همین راستا رعایت راهبردهایی مبتنی بر ایجاد انضباط مالی و تنظیم رابطه مالی دولت با نفت و صندوق توسعه ملی، ارتقای بهره‌وری مشارکت حداکثری بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد، افزایش سرمایه‌گذاری خارجی ایجاد فرصت‌های عادلانه برای فعالان و کارگزاران اقتصادی از طریق بهبود محیط کسب و کار تعامل جدی مثبت و سازنده با کشورهای منطقه و توسعه صادرات غیر نفتی کاهش انحصار و مداخلات دولتی در اقتصاد و افزایش رقابت و شفافیت، استقرار تدبیر نظام شایسته‌سالاری در عمل و تسهیل‌گری و افزایش سطح پاسخگویی، حذف نهادهای ناکارآمد و گذار به استقرار نهادهای توسعه‌گرا و فراگیر و ارتقای مدیریت سرمایه‌انسانی و افزایش سرمایه اجتماعی و ارتقای عدالت سرزمینی از طریق رعایت ملاحظات آمایشی و قضایی در طراحی و تنظیم برنامه در رویکرد برنامه هفتم توسعه به صورت جدی مورد توجه است.

بر همین اساس در برنامه هفتم توسعه تحرک بخشی به چرخه قدرت ملی از طریق تمرکز بر جهش اقتصادی به منظور تفوق بر چالش‌های موجود مورد تاکید قرار گرفته است. از جمله هدف گذاری برنامه هفتم توسعه عبارتند از:

- ✓ هدف **رشد اقتصادی ۸ درصد.**
- ✓ **رشد تشکیل سرمایه ناخالص سرمایه‌گذاری ۲۲,۶ درصد.**
- ✓ **رشد موجودی سرمایه ۶,۵ درصد.**
- ✓ **رشد اشتغال ۳,۹ درصد سالانه معادل یک میلیون شغل.**
- ✓ **متوسط نرخ تورم ۱۷,۹ درصد و نرخ تورم هدفگذاری شده در پایان برنامه ۹,۵ درصد.**
- ✓ **رشد بهره‌وری کل عوامل تولید ۲,۸ درصد با داشتن سهم ۳۵ درصدی از رشد اقتصادی ۸ درصدی متوسط رشد نقدینگی ۲۰,۴ درصد و در سال پایانی برنامه ۱۳,۸ درصد، متوسط رشد صادرات نفتی ۴,۱۲ درصد، متوسط رشد صادرات غیر نفتی ۲۲,۶ درصد.**
- ✓ **رشد واردات کالا ۱۶,۲ درصد.**
- ✓ **رشد اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای ۴۴ درصد.**
- ✓ **متوسط نسبت درآمدهای عمومی به اعتبارات هزینه‌ای ۹۴ درصد و در سال پایانی برنامه به ۱۰۰ درصد برسد.**

✓ متوسط نرخ رشد بخشی در برنامه هفتم توسعه به منظور تحقق رشد ۸ درصدی در بخش کشاورزی ۵/۵ درصد نفت ۱۳,۳، معدن ۱۱,۸ درصد صنعت ۸,۵، آب، برق و گاز ۸,۱ درصد، ساختمان ۹ درصد حمل و نقل و انبارداری ۹,۷ درصد، ارتباطات ۱۰,۹ درصد و سایر خدمات ۶,۵ درصد میزان سرمایه گذاری لازم به قیمت جاری برای تحقق رشد اقتصادی ۸ درصد در کل اقتصاد معادل ۶۰۲۳۴ هزار میلیارد تومان.

به منظور تحقق اهداف فوق برنامه هفتم توسعه با ابتناء به جهت گیری های سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) با هدف پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت در چارچوب محورهای رشد اقتصادی و اشتغال مهار پایدار تورم اصلاحات ساختاری بودجه شامل اصلاح نظام بانکی بهبود فضای کسب و کار ارتقای بهره وری در حوزه های مختلف اقتصاد از جمله انرژی و سایر نهادهای تولید تقویت زنجیره ارزش در حوزه صنایع معدنی و صنایع نفت و گاز، تولید مسکن متناسب با نیاز، جامعه اقتصاد، رقومی تجارت و ترانزیت امنیت غذایی صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی و حکمرانی یکپارچه منابع و مصارف آب ذیل همین سیاست ها تنظیم شده است.

محورهای برنامه هفتم توسعه :

- رشد اقتصادی.
- مهار تورم .
- امنیت غذایی .
- نظام سلامت ،مسکن .
- ناترازی انرژی.
- اصلاح ساختار بودجه .
- صندوق های بازنشستگی.

گزیده مواد لایحه برنامه هفتم توسعه

بخش اول اقتصادی

فصل ۱- رشد اقتصادی

ماده ۲ - هماهنگی و راهبری اجرای قانون و پیشبرد اولویت‌های توسعه‌ای موضوع برنامه بر عهده شورای اقتصاد است ریاست شورای مذکور بر عهده رئیس جمهور و در غیاب ایشان معاون اول رئیس جمهور است.

تبصره ۱ - دستگاه‌های اجرایی مکلفند برنامه عملیاتی خود شامل اهداف میان مدت و سالانه راهبردها شاخص‌های عملکرد مخاطرات رسیدن به اهداف منابع، لازم نحوه تامین مالی و طرح‌های توسعه‌ای مرتبط را حداکثر تا پایان مرداد هر سال برای استفاده در تدوین لایحه بودجه سال بعد به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۳ - متوسط نرخ رشد اقتصادی در طول سال‌های **برنامه ۸ درصد** می‌باشد که حداقل یک سوم آن از محل رشد بهره‌وری کل عوامل تولید خواهد بود.

ماده ۴ - به منظور تقویت رقابت پذیری در اقتصاد قیمت گذاری کالاها و خدمات به کالاهای اساسی و انحصاری و ضروری محدود می‌شود. فهرست این گروه از کالاها و خدمات به پیشنهاد دستگاه مربوط به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

ماده ۵ - به دولت اجازه داده می‌شود بخشی از اعتباراتی را که در قوانین بودجه سنواتی در **اجرای تبصره ۴ ماده ۱۴ قانون اصلاح قانون معادن درج می‌شود را برای افزایش سرمایه صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و صندوق توسعه صنایع پیشرفته** اختصاص دهد.

ماده ۷ - به منظور افزایش توان رقابتی بنگاه‌های کوچک و متوسط در بازارهای هدف صادراتی و ارتقاء و آموزش این بنگاهها، وزارت صمت سازمان توسعه تجارت (ایران) مکلف است بسترهای لازم برای ایجاد توسعه و حمایت از شرکت‌های واسطه صادراتی شامل شرکت‌های مدیریت صادرات کنسرسيوم‌های صادراتی و شتاب دهنده‌های صادراتی را ایجاد نماید.

ماده ۸ - به منظور حمایت از تولید و مصرف داخلی پشتیبانی از صادرات، جلوگیری از قاچاق و افزایش رقابت پذیری، دولت مکلف است حمایت‌های تعرفه‌ای را زمانمند نموده و نرخ تعرفه‌ها را متناسب با سیاست‌های تجاری و صنعتی کشور بازنگری نماید.

ماده ۹ - از ابتدای سال دوم اجرای این قانون صدور و تمدید هرگونه مجوز کسب و کار توسط سازمان‌های مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی و دستگاه‌های خود انتظام شامل اتحادیه‌ها، کانون‌ها و تشکل‌های صنفی فقط از درگاه ملی مجوزها صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۰ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (... تا پایان هر سال برنامه تامین مالی اقتصاد برای تحقق رشد اقتصادی هدف در سال بعد شامل میزان منابع مالی مورد نیاز و نحوه تأمین آن از بازار سرمایه، بازار پول سرمایه گذاری تامین مالی خارجی فروش اموال صندوق توسعه ملی و غیره را به تصویب شورای اقتصاد برساند.

ماده ۱۵ - به منظور رفع موانع مؤثر بر به کارگیری نیروی کار جدید توسط کارفرمایان و توسعه کسب و کارها و همچنین جذب تازه واردین به بازار کار و احیای نظام استاد- شاگردی و ترویج آموزش‌های عملی حین کار در سه سال اول ابتدای اشتغال، افراد مقررآت زیر، حاکم است.

الف- حداقل دستمزد و مزایا برای این افراد معادل یک دوم حداقل دستمزد و مزایای مصوب شورای عالی کار است و بر همین اساس کسورات بیمه پرداخت می‌شود. در این حالت سنوات شاغل بر مبنای یک دوم، محاسبه می‌شود.

ب- کارفرما در طول این دوره اختیار لغو قرارداد را به صورت یک طرفه دارد.

تبصره- اجرای بندهای فوق الذکر برای هر فرد صرفاً برای یک دوره سه ساله در ابتدای اشتغال یا تغییر حرفه فرد، قابل انجام است.

ماده ۱۶ - به منظور تقویت انگیزه بنگاه‌ها برای به کارگیری افراد متقاضی کار با توانمندی‌ها یا (ره) شرایط خاص که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور بوده یا از طرف سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی معرفی می‌شوند و به منظور توان افزایشی این افراد و تسهیل ورود آنان به بازار کار در صورت درخواست افراد مذکور، انعقاد قرارداد با آن‌ها با پرداخت‌های کمتر از حداقل دستمزد و مزایای مصوب سالیانه مجاز است.

ماده ۱۷ - به منظور تسهیل فضای کسب و کار و تسریع و تسهیل در فرایندهای پرداخت و وصول مالیات و کسور بیمه از طرف واحدهای کسب و کار فرایند وصول دریافت حق بیمه توسط سازمان امور مالیاتی کشور انجام می‌پذیرد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی ضمن شروع انتقال فرایند وصول حق بیمه به سازمان امور مالیاتی کشور در قالب تنفیذ اختیارات اجرایی در چارچوب قوانین، فعلی، حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون ترتیبات قانونی لازم جهت انتقال کامل این فرایند را انجام دهد. از ابتدای سال دوم، برنامه وصول حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی صرفاً توسط سازمان امور مالیاتی کشور مجاز خواهد بود.

ماده ۱۸ - به منظور افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید و افزایش شتاب پیشرفت و نوآوری علمی و فناوری در حوزه‌های اطلاعات و ارتباطات با تاکید بر توسعه زیست بوم و رشد فراگیر اقتصاد دیجیتال در کشور و ارتقاء سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی کشور به حداقل ده درصد (۱۰) در پایان برنامه هفتم توسعه کشور:

ماده ۲۰ - به منظور تقویت انگیزه بنگاه‌ها برای به کارگیری افراد متقاضی کار با (ره) توانمندی‌ها یا شرایط خاص که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی بهزیستی کشور بوده یا از طرف سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی معرفی می‌شوند و به منظور توان افزایشی این افراد و تسهیل ورود آنان به بازار کار، در صورت درخواست افراد مذکور انعقاد قرارداد با آن‌ها با پرداخت‌های کمتر از حداقل دستمزد و مزایای مصوب سالیانه مجاز است.

فصل ۲- اصلاح ساختار بودجه

ماده ۲۱ - بودجه کل کشور به صورت **دو مرحله‌ای** ارائه می‌گردد و مشتمل بر کلیه منابع و مصارف عمومی و اختصاصی منابع و مصارف شرکت‌ها بانک‌ها و موسسات وابسته به دولت می‌باشد که بر اساس اسناد بالادستی و سیاست‌های کلی قوانین برنامه‌های توسعه و سایر

قوانین و سیاست‌های مالی برای انجام مأموریت‌های قانونی تدوین شده و نباید شامل اقلام غیر بودجه‌ای (از جمله سیاست‌های پولی، بانکی، اعتباری، ارزی و تجاری) پیشنهاد اصلاح یا تغییر در قوانین دائمی یا برنامه‌های توسعه باشد.

الف - در مرحله اول، دولت تا پایان آبان ماه هر سال مشتمل بر برنامه سالانه دولت (شامل اهداف برنامه‌ها و شاخص‌های کلان) به همراه ماده واحده (احکام بودجه)، جداول کلان شامل منابع بودجه عمومی به تفکیک بخش و مصارف بودجه عمومی به تفکیک امور فصول، خلاصه کل منابع و مصارف بودجه شرکت‌های دولتی بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت را با رعایت تحقق پذیری و واقع بینی ارسال و پس از بررسی در مجلس شورای اسلامی به تصویب خواهد رسید تغییر در سقف لایحه بودجه منوط به پیش بینی منابع واقعی تحقق پذیر توسط مجلس و تأیید رسمی دولت خواهد بود.

ب - در مرحله دوم دولت مکلف است حداکثر یک ماه پس از تصویب مرحله اول بودجه دستگاه‌های اصلی را بر حسب برنامه و به همراه جداول کلان استانی در سقف مصوب برای تصویب به مجلس ارائه نماید.

ماده ۲۲ - در سال‌های اجرای برنامه سقف نسبت بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به تولید ناخالص داخلی چهل درصد (۴۰) تعیین می‌شود.

ماده ۲۵ - به دولت اجازه داده می‌شود لوايح بودجه سنواتي را به روش بودجه ريزي غلطان در قالب سندهای مالی میان مدت سه ساله بر پایه برنامه‌های دستگاه‌های اصلی که بیانگر رئوس برنامه‌های دولت و متضمن پایداری میان مدت مالیه عمومی باشد، تهیه و ارائه نماید.

ماده ۲۷ - دولت مکلف است با روشهایی از قبیل مهندسی ارزش، واگذاری، حذف، خاتمه، توقف عملیات اجرایی و مشارکت عمومی - خصوصی پروژه/ طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و بازنگری در مجوزهای ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به گونه‌ای ساماندهی نماید که تا پایان برنامه، نسبت به غربالگری طرح پروژه‌های تملک با هدف کاهش تعداد و مدت زمان اجرای آن‌ها اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل برنامه زمان بندی و ویژگی‌های مورد نیاز برای حذف خاتمه یا توقف طرح و مهندسی ارزش ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ، قانون به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیات وزیران می‌رسد. **تبصره -** شروع ساخت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بدون اخذ مجوز ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و افزایش احجام طرح‌های دارای مجوز ماده ۲۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ممنوع و به منزله تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.

ماده ۲۹ - ایجاد درآمد اختصاصی جدید و اختصاصی نمودن درآمدهای عمومی موجود به هر نحو در طول اجرای برنامه ممنوع است. ایجاد درآمدهای جدید به شکل درآمد - هزینه امکان پذیر است.

ماده ۳۱ - اعطای هرگونه کمک به بخش غیر دولتی مشروط به رعایت الزامات زیر خواهد بود:

الف - خدمات مشمول کمک در آن نهاد در راستای مأموریت‌ها و وظایف دولت باشد.

ب فعالیت‌ها دفعات تکرار و قیمت تمام شده به تفکیک هر خدمت مشخص باشد.

ج - میزان کمک دولت برای هر خدمت حداکثر معادل نیمی از قیمت تمام شده خدمت مشابه در بخش دولتی باشد و مانده هزینه‌ها توسط نهاد غیردولتی تأمین شود.

د- تعیین خروجی‌ها و ضوابط و سازوکار مشخص برای تضمین پاسخگویی نهادهای کمک‌گیر به دولت مبتنی بر عقد قرارداد و دریافت منابع از دستگاه‌های دولتی، طراحی شده باشد.

ماده ۳۳ - به منظور ساماندهی ابعاد مختلف تامین مالی دولت و بخش غیر دولتی در حوزه داخلی و خارجی و تمرکز وظایف مربوط در یک ساختار یکپارچه وزارت امور اقتصادی و دارایی به وزارت تامین مالی و خزانه‌داری تغییر نام می‌باید این وزارت مکلف است هر سه ماه گزارش تحقق یا عدم تحقق تامین مالی موارد مندرج در قانون برنامه هفتم را به کمیسیون اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس گزارش نماید.

ماده ۳۷ - دستگاه‌های اجرایی مکلف اند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور طرح‌های جدید نیمه تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و طرح‌های سرمایه‌ای خود را که قابل مشارکت با بخش خصوصی و تعاونی است را مشخص و از طریق روش رقابتی و شفاف مناقصه مزایده با رعایت موارد زیر اجرا نمایند:

الف- بهای محصول پروژه در قرارداد سرمایه‌گذاری و مشارکت تابع الگوی مالی قرارداد مشارکت بوده و از شمول تعرفه‌گذاری مندرج در تمامی قوانین و مقررات مستثنی است. در صورت تعیین قیمت تکلیفی دخالت در تعرفه‌گذاری یا جلوگیری از دریافت تعرفه برای بهای محصول، پروژه ما به التفاوت قیمت محصول محاسبه شده بر مبنای الگوی مالی و قیمت تکلیفی از سرجمع اعتبارات دستگاه اجرایی با محاسبه خسارات مربوطه پرداخت می‌شود؛ در غیر این صورت در حکم تصرف غیر مجاز در اموال سرمایه‌گذار است.

ماده ۴۵ - کلیه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ جدید و توسعه‌ای تولیدی، خدماتی و عمرانی دستگاه‌های اجرایی بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیر دولتی در پهنه سرزمین از جمله مناطق آزاد تجاری و صنعتی می‌بایست بر اساس شاخصها، ضوابط و معیارهای محیط زیست که به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست می‌رسد، توسط مشاوران ذیصلاح مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرار گیرد.

آیین‌نامه اجرایی این حکم به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست حداکثر شش ماه اول پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۴۶ - دستگاه‌های اجرایی مکلفند بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست طرح‌های کلان توسعه‌ای خود را مورد ارزیابی راهبردی قرار داده و گزارش آن را به سازمان محیط زیست ارسال نمایند.

ماده ۴۷ - دولت مکلف است به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه‌ای به عواید حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی و سرمایه‌ای از طریق افزایش سهم درآمدهای عمومی در تأمین اعتبارات هزینه‌ای دولت به نحوی اقدام کند که در پایان برنامه نسبت مالیات سهم دولت از درآمدهای مالیاتی و گمرکی به تولید ناخالص داخلی و اعتبارات هزینه‌ای در بودجه سنواتی به ترتیب حداقل به دوازده درصد (۱۲٪) و هشتاد درصد (۸۰٪) برسد.

ماده ۴۸ - وضع هر گونه تخفیف، ترجیح، بخشودگی کاهش نرخ معافیت و شمولیت نرخ صفر و اعطای اعتبار مالیاتی در سال های اجرای قانون برنامه هفتم توسعه **منوع** است.

تبصره ۱- میزان درآمد ازدست رفته دولت (مالیات) از محل مجموع معافیت، نرخ صفر، اعتبار، کاهش نرخ های مالیاتی و بخشودگی های مالیاتی در خصوص مالیات بر درآمد هر شخص حقیقی نمی تواند بیشتر از پنج میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال در سال باشد. دستورالعمل اجرای این بند در خصوص نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات مالیات علی الحساب و وصول مالیات توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزارت امور اقتصادی و دارایی می رسد.

تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور شفافیت حمایت های مالیاتی به صورت سالانه فهرست تمامی، تخفیفات اعتبار، مالیاتی نرخ، صفر معافیت یا بخشودگی و ترجیحات مالیاتی و گمرکی را تهیه و میزان درآمد از دست رفته دولت ناشی از موارد مذکور و استنادات قانونی مربوطه را به تفکیک محاسبه نماید سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به انتشار آن در قالب پیوست بودجه سنواری است.

تبصره ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است تمهیدات قانونی کاهش تخفیفات، اعتبار مالیاتی، نرخ، صفر، معافیت یا بخشودگی و ترجیحات مالیاتی و گمرکی را به نحوی فراهم نماید که ارزش واقعی مربوط به مجموع موارد مذکور سالانه ۱۰ درصد کاهش یابد و در پایان سال اجرای برنامه هفتم توسعه ۵۰ درصد نسبت به سال اول برنامه کاهش یافته باشد دستورالعمل اجرای این بند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می گردد.

ماده ۴۹ - از ابتدای اولین دوره مالیاتی موضوع ماده (۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ در سال دوم اجرای برنامه نرخ موضوع ماده (۷) قانون مذکور، به عنوان مالیات سهم دولت هر سال یک واحد درصد تا سقف سیزده درصد (۱۳٪) اضافه می شود.

ماده ۵۰ - دولت مکلف است حداکثر تا انتهای سال اول برنامه هفتم توسعه، تمهیدات قانونی مورد نیاز برای لغو کلیه معافیت ها و نرخ صفر مالیات و عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده مربوط به عرضه کالاها و ارائه خدمات و واردات آنها و منظور نمودن اعتبار مالیات و عوارض معادل آن برای هر شخص حقیقی را فراهم آورد.

ماده ۵۳ - استان هایی که میزان درآمد مالیاتی سالانه آنها نسبت به سال قبل بیش از ۵۰ درصد رشد داشته باشد. **ده درصد از مالیات های وصولی مازاد بر رشد ۵۰٪ در اختیار همان استان قرار می گیرد.**

ماده ۵۴ - معافیت بند (ب) ماده ۱۵۹ قانون برنامه پنجم توسعه صرفاً نسبت به فعالیت های تولیدی و معدنی واحدهای تولیدی و معدنی که پروانه بهره برداری یا قرار داد استخراج آنها طی دوره اجرای قانون مذکور صادر شده باشد، جاری است.

فصل ۳- مهار پایدار تورم

ماده ۵۶- به منظور ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- بانک مرکزی ج.ا.ی. به **عنوان مسئول اتخاذ و اجرای سیاست پولی و پیگیری هدف مهار تورم** مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذیربط و با استفاده از ابزارهای سیاست پولی از جمله کنترل رشد نقدینگی به گونه‌ای اقدام نماید که در پایان برنامه **نرخ تورم تک رقمی** گردد. برنامه عملیاتی سالانه مربوط حداکثر تا پایان خرداد هر سال با پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و برای اطلاع عموم منتشر می‌گردد. همچنین بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد در خصوص نحوه تحقق این اهداف و دلایل احتمالی عدم تحقق برنامه کاهش تورم را به صورت عمومی منتشر نماید.

ب- بانک مرکزی ج.ا.ی. به عنوان مسئول سیاستگذاری ارزی کشور موظف است، **اختیار هر نوع مداخله ارزی و ریالی در بازارهای ارز و طلا** را داشته و می‌تواند به روش‌های مختلف در کلیه بازارهای ارز و طلا مداخله و نسبت به خرید یا فروش ارز و طلا اوراق بهادار مبتنی بر ارز و طلا با مشتقات آن‌ها اقدام نماید

د- هرگونه تکلیف جدید به نظام بانکی **مبنی بر پرداخت تسهیلات بخش سود، جرایم و وجه التزام نهاتر بدهی بانکی اشخاص و انتقال** بدهی دولت به بانک مرکزی ممنوع است. پرداخت تسهیلات تکلیفی، صرفاً بر پایه قوانین دائمی موجود و در چارچوب نرخ سود و سقف مصوب شورای پول و اعتبار مجاز است. در رابطه تسهیلات با نرخ ترجیحی تأمین مابه التفاوت یارانه سود در قوانین بودجه سنواتی ضروری است.

ه- اعطای اعتبار جدید به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بدون دریافت وثیقه به هر نحو از جمله اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت توسط بانک مرکزی ج.ا.ی. ممنوع است. نوع و میزان وثایق قابل پذیرش موضوع این بند توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود.

ماده ۵۹- در راستای اعمال نظارت کامل و فراگیر بر موسسات پولی بانکی و ساماندهی موسسات و بازارهای غیر متشکل پولی و ارتقای شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیر جاری به تسهیلات:

ه- از **ابتدای اجرای قانون برنامه هفتم**، تکالیف مندرج در قوانین و مقررات ناظر بر الزام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات به اشخاص شرکت‌ها، بنگاه‌ها و بخش‌های مختلف اقتصادی و نیز الزام به پذیرفتن وثایق و تضامین خاص برای اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات و همچنین تأخیر تأدیه دین از سوی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از جمله قوانین بودجه سنواتی مواد (۱۹) (۵۱) و (۳۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، مواد (۶۱) و (۶۲) الحاقی به قانون مذکور، قانون عدم الزام سپردن وثیقه ملکی به بانک‌ها و دستگاه‌ها و سایر مؤسسات و شرکت‌های دولتی به منظور تسهیل امر سرمایه گذاری و **ایجاد اشتغال بیشتر در طرح‌های تولیدی و صادراتی ماده (۱) قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجراء طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک‌ها ماده (۱۰) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی تبصره ذیل ماده (۹) قانون اصلاح قانون معادن ملغی الاثر می‌گردد.**

فصل ۴- صندوق‌های بازنشستگی

ماده ۶۵- پس از لازم الاجرا شدن این قانون حق بیمه سهم دولت کارفرما و بیمه شده در سازمان تأمین اجتماعی با رعایت ماده (۲۹) قانون تأمین اجتماعی برای مابه التفاوت دستمزدهای مازاد بر ۲ تا ۵ برابر حداقل دستمزد قانون کار به ترتیب ۱۵، ۲۰ و ۸۵ و برای مابه التفاوت دستمزدهای مازاد بر ۵ برابر حداقل دستمزد قانون کار به ترتیب ۰، ۱۹ و ۱۱ خواهد بود.

ماده ۷۰- معافیت ۲۰ درصد سهم کارفرمایی موضوع قانون معافیت از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما تا ۵ نفر مصوب ۱۳۶۱ و اصلاحات بعدی آن سالانه یک (۱) واحد درصد کاهش می‌یابد به نحوی که در سال پایان برنامه به ۱۵ درصد برسد آئین نامه مربوطه در خصوص کارگاه‌های مشمول تا شش ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مشارکت دولت بابت سهم کارفرمایی در پرداخت حق بیمه مذکور معادل حداقل دستمزد و مازاد بر آن به طور کامل بر عهده کارفرما است.

ماده ۷۲- از تاریخ ابلاغ این قانون در صورت به کارگیری افراد باز خرید شده و بازنشستگان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) این قانون و همچنین بازنشستگان مشمول قانون کار و قانون تأمین اجتماعی در کارگاه‌های موضوع جزء (۳) ماده (۲) قانون تأمین اجتماعی و همچنین دستگاه‌های اجرایی با رعایت قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن کارفرمایان مکلفند علاوه بر پرداخت مزد حقوق با دستمزد به افراد به کارگیری شده طبق قرارداد منعقد و ارسال اسامی آنان در لیست حق بیمه ارسالی به سازمان تأمین اجتماعی، ماهانه معادل ۱۰ درصد حقوق یا مزد پرداخت شده را تحت عنوان «مالیات اجتماعی به حساب خزانه داری کل کشور واریز نمایند منابع مذکور در قالب بودجه سنواتی بابت اشتغال جوانان (۵۰) (درصد) و توسعه کمی و کیفی بیمه درمان (۵۰ درصد) هزینه می‌شود. آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های برنامه و بودجه و اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بخش دوم- زیربنایی

فصل ۵- انرژی

ماده ۸۳- وزارت نفت موظف است از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط و حتی الامکان با جلب مشارکت بخش خصوصی نسبت به ایجاد و توسعه زیر ساخت‌های لازم برای ذخیره سازی گاز طبیعی از جمله مخازن زیرزمینی و مخازن روزمینی به نحوی اقدام نماید که ظرفیت ذخیره سازی گاز طبیعی در پایان برنامه به معادل حداقل ۵ درصد مصرف سالانه گاز طبیعی کشور افزایش یابد. وزارت نفت مسئول حسن اجرای این حکم است.

فصل ۶- زنجیره ارزش معدن و صنایع نفتی

ماده ۸۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ضوابط صدور، تمدید و لغو جوازهای تأسیس واحدهای صنعتی را بر اساس صیانت و ایجاد حداکثر ارزش افزوده از منابع پایه، ایجاد توازن و رفع ناترازی زنجیره‌های تولید و ملاحظات سند ملی آمایش سرزمین ظرف شش ماه از ابلاغ این قانون بازنگری نموده و اجرا نماید.

در این راستا کلیه مجوزهای صادره در زنجیره ارزش پتروشیمی به ویژه تولید متانول، اوره و پلی اتیلن و زنجیره ارزش صنایع معدنی به ویژه (فولاد که تا پایان سال ۱۴۰۱ به بهره برداری ترسیده اند، منطبق با ظرفیت‌های تأمین خوراک تأمین زیرساخت‌ها ملاحظات سند ملی آمایش سرزمین صرفه و صلاح اقتصادی ظرف مدت یک سال از ابلاغ این قانون باید مورد بازنگری قرار گیرد. همچنین مجوزهای تأمین

خوراک انرژی و تخصیص آب به بنگاه‌های اقتصادی در دوره اجرا تا آغاز بهره برداری زمان مند بوده و صرفاً مشروط به بهره برداری در زمان بندی تعیین شده است و تمدید آن صرفاً بر اساس قانون و مقررات خواهد بود.

ماده ۸۸ - سرمایه گذاری در اکتشافات معدنی که منجر به صدور پروانه بهره برداری شود در صورتی که بهره برداری آن توسط سرمایه گذار اکتشاف صورت گیرد مشمول معافیت موضوع تبصره (۵) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۰ خواهد شد.

ماده ۸۹ - احداث و توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر خورشیدی و بادی توسط بهره برداران معادن در داخل محدوده‌های معدنی یا جوار آن به میزان ۲۰ درصد سرمایه گذاری در نیروگاه به تأیید وزارت نیرو مشمول معافیت موضوع تبصره (۵) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۰ در دوره اجرا می‌شوند.

ماده ۹۰ - معافیت مالیاتی در آمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی و محصولات نفتی گازی و پتروشیمی از جمله بیلت، بلوم، اسلب، قیر، متانول اوره و پلی اتیلن به صورت خام و نیمه خام در تمام نقاط کشور لغو می‌گردد. آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف یک ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت، صنعت معدن و تجارت، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت نفت پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۹۱ - دولت موظف است از سال اول، برنامه نسبت به وضع عوارض کاهنده با لحاظ یارانه‌های مستقیم متعلقه صادرات مواد خام و نیمه خام در طول زنجیره ارزش به نحوی که صادرات این محصولات بر عرضه داخلی رجحان نداشته و همزمان منجر به توقف تولید اقتصادی نشود، اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت نفت حداکثر تا سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۹۲ - به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران اجازه داده می‌شود ارزش اقتصادی پروانه‌های بهره برداری معادن در اختیار خود را بعنوان دارایی و حقوق صاحبان سهام ثبت نماید.

ماده ۹۳ - عنوان «صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت‌های معدنی موضوع ماده ۳۱ قانون معادن با حفظ صلاحیت‌ها و مأموریت‌های قبلی به صندوق توسعه معادن و صنایع معدنی تغییر می‌یابد وزارت، صنعت معدن و تجارت موظف است اساسنامه اصلاحی صندوق را ظرف شش ماه به تصویب هیئت وزیران برساند منابعی که به استناد تبصره (۴) ماده ۱۴ قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰ در قالب قوانین بودجه سنواتی منظور می‌شود با اولویت به افزایش سرمایه و تأمین منابع این صندوق اختصاص می‌یابد.

ماده ۹۵ - وزارت صنعت، معدن و تجارت سازمان (صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی (ایران) می‌تواند با همکاری شهرداری‌ها و در چارچوب طرح جامع شهری نسبت به ایجاد مجتمع‌های صنایع اخلاق صنایع دستی و صنفی تولیدی و خدماتی در داخل حریم شهری اقدام نماید.

ماده ۹۶ - به منظور نظارت بر رعایت حرایم ساخت و ساز و بررسی میزان تخلفات ساخت و ساز و نقض حرایم در اراضی با کاربری، صنعتی فسخ و خلع ید از اراضی و قراردادهای غیر فعال، تعیین جریمه ساخت و سازهای غیر مجاز و رسیدگی و تعیین تکلیف وضعیت واحدهای تولیدی راکد در هر استان کارگروه صیانت از اراضی با کاربری صنعتی متشکل از نماینده سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، ایران نماینده استاندار و نماینده دادگستری استان قاضی) تشکیل می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیات وزیران می‌رسد. احکام این کارگروه‌ها قابل اعتراض در محاکم قضائی نخواهد بود.

ماده ۹۷ - در خصوص پرونده‌های حقوقی مربوط به واحدهای تولیدی و همچنین در اجرای ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴،۴،۳ هرگونه توقیف و ضبط ماشین آلات، ابزار، تولید تجهیزات و مواد اولیه واحدهای تولیدی بازداشت و حبس مدیر عامل و یا اعضای هیئت مدیره که با تشخیص ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان منجر به توقف تولید شود، تا زمان قطعی شدن حکم ممنوع است.

ماده ۹۸ - دولت مکلف است با هدف شفافیت در اخذ حقوق مالکانه، معادن لایحه اصلاح قانون معادن را با رویکرد واگذاری حق انتفاع بهره برداری از معادن به بخش غیر دولتی با روش مزایده حداکثر ظرف ۲ ماه پس از ابلاغ این قانون برای سیر مراحل تصویب مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

فصل ۷- تجارت و ترانزیت

ماده ۱۰۵ - به منظور جلوگیری از تخریب جاده‌های کشور ناشی از اضافه گنجایش (تناژ) **حمل تولیدات معدنی کلیه معادن کشور مکلفند** با هماهنگی ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در خروجی واحد تولیدی نسبت به استقرار دفتر صدور بارنامه اقدام نمایند. تخصیص سهمیه سوخت به ناوگان حمل و نقل محصولات واحدهای تولیدی معادن شن و نمک مشروط به اخذ بارنامه و تأییدیه پیمایش توسط اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان می‌باشد.

ماده ۱۰۶ - سازمان امور مالیاتی کشور با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موظف است اعطای معافیت مالیاتی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای واحدهای جدید را صرفاً برای صادرات به خارج از کشور اعمال نماید.

ماده ۱۰۷ - احداث فرودگاه جدید **در کشور در طول برنامه هفتم توسعه ممنوع** است و موارد استثنا با تصویب هیئت وزیران مجاز خواهد بود.

ماده ۱۰۹ - دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با حفظ شخصیت حقوقی مستقل و کلیه وظایف اختیارات ساختار و تشکیلات از وزارت امور اقتصادی و دارانی منتزع و به نهاد ریاست جمهوری منتقل می‌گردد.

فصل ۹- حکمرانی منابع آب

ماده ۱۲۵ - به منظور افزایش بهره‌وری کاهش ساختار، موازی کاهش هزینه‌های بالاسری و تفکیک وظایف حاکمیتی و تصدی وزارت نیرو مکلف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه نسبت به رفع هر گونه تعارض منافع شرکتی در مدیریت منابع آب و همچنین اصلاح

ساختار شرکت‌های زیر مجموعه خود در بخش آب اعم از ادغام با انحلال یا واگذاری بخشی از وظایف آن‌ها به شهرداری‌ها با تصویب شورایعالی اداری اقدام نماید.

ماده ۱۲۷ - وزارت نیرو مکلف است با هدف کاهش آب مصرفی بخش صنعت و معدن، حداکثر طی مدت سه ماه از ابلاغ این قانون نسبت به باز تخصیص آب مصرفی صنایع، معادن، پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌ها و ابلاغ زمان بندی تامین آب جایگزین با اولویت منابع آبی نامتعارف با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید در پایان زمان بندی ابلاغ، شده بهای آب تحویلی برداشتی صنایع و معادن از منابع آبی معادل متوسط بهای تمام شده طرح‌های تأمین آب جایگزین در محدوده استقرار صنایع تعیین می‌گردد. متابع حاصله به حساب درآمد شرکت مدیریت منابع آب ایران نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و متناسب با وصول درآمد با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور صرف اجرای طرح‌های بخش آب مصوب قوانین بودجه سنواتی می‌گردد.

شهرک‌ها و نواحی صنعتی و صنایع و معادن مشمول این بند در دریافت تسهیلات و مزایده استفاده از پساب در اولویت هستند.

ماده ۱۲۸ - به منظور افزایش بهره‌وری آب کشاورزی اصلاح اقتصاد آب و لحاظ نمودن رجحان کشت محصولات اساسی مطابق الگوی کشت وزارت نیرو با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی موظف است در سال اول برنامه الگوی مصرف آب کشاورزی در واحد سطح را برای گروه محصولات مختلف اساسی و سایر و در هر اقلیم و قیمت به صورت پلکانی تعیین نماید. آب‌بها برای مصارف کشاورزی از سال دوم برنامه تا سطح الگوی مصرف به صورت یارانه‌ای و مازاد بر الگوی مصرف به صورت پلکانی تا معادل بهای آب جایگزین خواهد بود آیین‌نامه اجرایی این ماده در سال اول اجرای این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۳۲ - رهاسازی آب آلوده و آلوده نمودن منابع آب سطحی و زیرزمینی ممنوع است وزارت نیرو با همکاری شهرداری‌ها دهیاری‌ها از طریق بخش خصوصی شهرک‌های موضوع «قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن مصوب ۱۳۵۳/۴/۱۶» شهرک‌های صنعتی و کشاورزی مجتمع‌های تولیدی صنعتی نظامی و سایر واحدهایی که دارای آلاینده‌گی عمده و بیش از حد مجاز هستند ملزم به جمع‌آوری، تصفیه بازچرخانی و مدیریت پساب و فاضلاب تولیدی خود با اولویت بخش خصوصی هستند در صورت عدم اقدام مشمولان این ماده وزارت نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی ربط موظف است هزینه کاهش آلاینده‌گی و جریمه آن را اخذ و برای اجرای طرح‌های پایش و حفاظت کیفی منابع آب و جمع‌آوری و تصفیه آب‌های آلوده صرف نماید. وزارت نیرو ملزم به جمع‌آوری تصفیه و رفع آلودگی‌های مزبور می‌باشد. آیین‌نامه اجرایی این ماده از جمله تعرفه هزینه رفع آلودگی و جریمه آن ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ قانون به پیشنهاد وزارت نیرو و با همکاری وزارتخانه‌های، صنعت معدن و، تجارت کشور و سازمان حفاظت محیط زیست به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۳۴ - هرگونه بارگذاری فعالیت و جمعیت و اقدام برای طراحی و ایجاد و توسعه شهرک‌های مسکونی صنعتی کشاورزی و

خدماتی و واحدهای صنعتی و معدنی ایجاد شهرهای جدید و نیز گسترش شهرهای کنونی بر اساس اسناد آمایش سرزمین و منوط به

اخذ مجوز تأمین آب از وزارت نیرو است. آب مورد نیاز صنایع به جز صنایع غذایی بهداشتی و آشامیدنی، از پساب و آب نامتعارف تأمین خواهد شد. وزارت نیرو مکلف است در مواردی که امکان تأمین آب از پساب یا آب دریا وجود ندارد، مشروط به وجود آب به طور موقت بر اساس قیمت آب جایگزین مجوز بهره‌برداری از آب متعارف صادر نماید.

ماده ۱۳۹ - وزارت نیرو مکلف است در قالب مهندسی ارزش کلیه پروژه‌های در دست اجرای خود را بررسی و نسبت به اصلاح اهداف و عملیات و یا حذف پروژه‌های غیر اقتصادی و فاقد اولویت حداکثر تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید

ماده ۱۴۱ - انتقال آب بین حوضه‌های آبریز داخلی برای مصارف غیر شرب ممنوع است. تأیید تخصیص آب و اجرای طرح‌های انتقال آب شرب بین حوضه‌های آبریز و استان‌ها پس از طی مراحل فنی و تصویب در مراجع ذی رب‌ها با شورای عالی آب با لحاظ نمودن حقایق محیط زیستی و حقایق مبادا خواهد بود.

ماده ۱۴۲ - به منظور ارتقای بهره‌وری آب جلوگیری از افت تراز آب‌های زیرزمینی و تشویق به استفاده از آب‌های غیر متعارف وزارت نیرو مکلف است در سال اول برنامه بازار مبادله آب‌های غیر متعارف را ایجاد و برای تشویق سرمایه‌گذاران این موضوع حمایت‌های لازم را با اعطای مجوزها، تسهیلات بانکی و کمک‌های فنی و اعتباری ارائه نماید آیین‌نامه اجرایی این ماده مشتمل بر سازوکار این بازار، شرایط مبادله، حجم دوره و نوع مصرف آب با پیشنهاد وزارت نیرو و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان حفاظت محیط زیست وزارت امور اقتصاد و دارایی وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت تا شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۴۵ - وزارت نیرو مکلف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به تنظیم مقررات و سازوکارهای لازم برای کاهش صادرات آب مجازی محصولات کشاورزی با وضع عوارض صادرات برای کالاهای آب بر و فراهم نمودن زمینه واردات محصولات کشاورزی آب بر در سال اول برنامه و اجرای آن از ابتدای سال دوم برنامه اقدام نماید.

فصل ۱۰- امنیت غذایی

ماده ۱۴۶ - وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط، بر اساس اسناد آمایش سرزمین و شرایط اقلیمی، بهره‌برداری بهینه از منابع و عوامل تولید به ویژه منابع و مصارف، آب متناسب با استعدادها و قابلیت‌های منطقه‌ای و مزیت‌های اقتصادی با رعایت ملاحظات محیط زیستی، خوداتکایی:

الف- برنامه تولید بهینه الگوی کشت محصولات اساسی و منتخب را هر ساله تهیه و تا یک ماه قبل از فصل کشت در هر دشت تعیین نماید.

ب- حمایت از بهره‌برداران متناسب با میزان رعایت برنامه تولید بهینه (الگوی کشت) تعیین شده صورت می‌گیرد. در غیر این صورت هرگونه حمایت به منزله تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.

ج- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است تا پایان برنامه و به صورت تدریجی، حمایت‌های فنی و مالی بخش کشاورزی را به انتهای زنجیره تولید و متناسب با میزان محصول نهایی منتقل نماید.

ماده ۱۴۷ - بیمه دام و طیور صنعتی و نیمه صنعتی و آبزیان در مقابل انواع بیماری‌های دامی به ویژه بیماری‌های مشترک و واگیر اجباری است.

ماده ۱۴۸ - واگذاری اراضی ملی توسط وزارت جهاد کشاورزی به اشخاص صرفاً به صورت اجاره حق بهره برداری و یا حق انتفاع مشخص
در دوره معین و در قالب طرح مصوب (موضوع لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹ و اصلاحات بعدی آن) صورت می‌پذیرد.
هرگونه تأخیر غیر موجه اجرای طرح تغییر کاربری این اراضی بهره برداری غیر از طرح مصوب و یا بهره برداری نامناسب به تشخیص هیئت سه نفره نظارت موضوع قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب سال (۱۳۸۴)، موجب لغو قرارداد و اعاده به وضع سابق توسط طرف قرارداد می‌شود در صورت عدم اقدام از سوی طرف قرارداد وزارت جهاد کشاورزی از طریق سازمان ذی ربط موظف است نسبت به اعاده به وضع سابق اقدام و کلیه هزینه‌های مترتب را از طرف قرارداد اخذ نماید نظارت بر حسن اجرای این ماده عهده رئیس سازمان مربوطه است و قصور در این امر موجب مجازات موضوع ماده ۵۹۸ قانون مجازات اسلامی می‌شود.

تبصره - حق انتفاع این اراضی قبل از بهره برداری طرح قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.

ماده ۱۵۳ - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور افزایش دسترسی اقتصادی و بهره مندی آحاد مردم به غذای کافی و مغذی یارانه نقدی و معیشتی یا کالابریگ الکترونیکی به خانوارهای تحت حمایت نهادهای حمایتی پرداخت کند.

ماده ۱۵۴ - به منظور ترویج و توسعه کاربرد فناوری‌های نوین در بخش کشاورزی به صندوق بیمه کشاورزی با همکاری بیمه مرکزی ایران اجازه داده می‌شود نسبت به ارائه خدمات بیمه مسئولیت مدنی شرکت‌ها و مؤسسات ارائه دهنده خدمات فنی و مهندسی کشاورزی فناورانه بدون ایجاد بار مالی جدید برای دولت اقدام نماید از زمان ارائه خدمات مزبور توسط بیمه‌های تجاری، صندوق بیمه کشاورزی مکلف به خروج از این رشته فعالیت است.

ماده ۱۵۵ - به منظور افزایش بهره وری آب کشاورزی شرکت‌های کشت و صنعت و **اشخاص حقیقی و حقوقی** دارای اراضی آبی بیش از **۱۰ هکتار موظفند شبکه‌های آبیاری** نوین (سطحی و یا زیر سطحی اراضی خود را تا پایان سال دوم برنامه با حمایت‌های مصوب هیات وزیران اجرا نمایند. در صورت عدم اجرا از ابتدای سال سوم برنامه آبی‌های شرکت‌های مزبور، به بالاترین نرخ آب کشاورزی منطقه اخذ خواهد شد وزارت جهاد کشاورزی موظف به نظارت بر حسن اجرای این حکم است.

فصل ۱۵ - تأمین اجتماعی و سیاست‌های حمایتی

ماده ۱۹۹ - به منظور توسعه عدالت اقتصادی و بهبود توزیع درآمد اقدامات زیر را انجام می‌گردد:

- الف - دولت مکلف است تا پایان برنامه ضمن حذف فقر مطلق در کشور اندازه شاخص ضریب جینی از سی و نه صدم (۰,۳۹) به سی و دو صدم (۰,۳۲) نسبت هزینه دهک دهم به دهک اول در بخش روستایی از پانزده و هفت دهم (۱۵۷) برابر به نه و سه دهم (۹,۳) برابر و نسبت هزینه دهک دهم به دهک اول در بخش شهری از دوازده (۱۲) برابر به ده و سه دهم (۱۰,۳) برابر بهبود یابد.
- ۱ - بهره مندی عادلانه از یارانه حامل‌های انرژی برای آحاد مردم و بهره‌گیری از سیاست تلفیقی قیمتی و غیر قیمتی.
 - ۲ - برقراری مالیات با نرخ صفر برای خانوارهای پایین‌تر از خط فقر، متناسب در هر استان.
 - ۳ - ارائه اقلام ضروری در قالب بسته معیشتی پایه به خانوارهای کم درآمد - اشتغال زایی برای ساکنین مناطق محروم و روستایی.

تبصره ۱- تمامی حمایت‌ها از نیازمندان موقت یا قابل توانمندسازی مشروط و زمان دار خواهد بود. وزارت، تعاون کار و رفاه اجتماعی مکلف است به طور مداوم نسبت به رصد رعایت شروط حمایت اقدام نموده و استحقاق افراد با خانواده‌های مشمول را از طریق آزمون وسیع مربوط به طور سالانه بررسی و اقدام لازم برای تداوم و حذف خدمات به عمل آورد.

تبصره ۲- دستگاه‌های حمایتی مکلفند سالانه بیست درصد از خانوارهای تحت پوشش خود که دارای فرد در سن اشتغال و دارای توانایی کار کردن باشند و درآمد آن‌ها در حد تامین کفاف موضوع این ماده می‌باشد را پس از توانمندسازی از چرخه حمایت معیشتی خارج کنند.

فصل ۱۶- صنعت گردشگری و صنایع دستی

ماده ۲۱۵- کلیه تاسیسات و فعالیت‌های گردشگری از هر نظر تابع قوانین و مقررات بخش صنعت گردشگری به استثناء معافیت‌های مالیاتی بوده و از شمول قانون نظام صنفی مستثنی می‌باشد به منظور یکسان سازی یکپارچگی و انسجام بخشی تشکلهای حرفه‌ای صنعت گردشگری آیین‌نامه نحوه تشکیل اداره و فعالیت تشکلهای مذکور و امور غیر حاکمیتی قابل واگذاری به آن‌ها حداکثر ظرف مدت شش ماه به پیشنهاد وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. فعالان حوزه گردشگری جهت اخذ مجوز، مکلف به عضویت در تشکل ذی ربط می‌باشند.

ماده ۲۲۲- تغییر کاربری تاسیسات گردشگری تحت هر عنوان بدون تأیید وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی ممنوع است مراجع تغییر کاربری مکلفند پیش از موافقت نسبت به اخذ استعلام از وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی اقدام نمایند.

تبصره- در صورت موافقت با تغییر کاربری تاسیسات گردشگری موجود توسط وزیر میراث، فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کلیه تخفیفات و تسهیلات و معافیت‌های اعطایی ملغی و عین یا معادل آن به اضافه ۵۰ درصد مابه التفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری ملک به قیمت کارشناسی روز اخذ و به حساب خزانه واریز و معادل ۱۰۰ درصد آن با رعایت بند (د) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) جهت هزینه کرد در زمینه توسعه گردشگری به وزارت مذکور اختصاص می‌یابد.

ماده ۲۲۳- به منظور ایجاد مدیریت یکپارچه و متمرکز و تسریع در توسعه سرمایه گذاری بخش گردشگری ساحلی و دریایی توسط بخش غیردولتی کلیه تصمیم‌گیری‌ها برای اجرای طرح‌های گردشگری اعم از صدور مجوز پاسخ استعلامات نحوه فرآیند و قراردادهای واگذاری عرصه ساحلی و پهنه دریایی استفاده از اسکله‌های موجود برای کاربری ترکیبی گردشگری مسافری به شورای متشکل از استانداران استان‌های ساحلی (رئیس)، ادارات کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (دبیر) راه و شهرسازی منابع طبیعی و آبخیزداری، بنادر و دریانوردی و محیط زیست تفویض می‌گردد. کلیه قوانین و مقررات مغایر با مصوبات شورا در طول دوره اجرای برنامه ملغی الاثر می‌گردد.

بخش پنجم - سیاست خارجی

فصل ۱۹ سیاست خارجی

ماده ۲۴۶- وزارت امور خارجه مکلف است به منظور توسعه دیپلماسی اقتصادی و تقویت رویکرد پشتیبانی و تسهیل حمل و نقل کالا توسعه و حمایت از سرمایه گذاری مشترک و تشکیل شرکت‌های همکار اجرای برنامه‌های توسعه فناوری و تولید محصولات مشترک

توسعه ظرفیت‌های صنعت بیمه و خدمات تجارت خارجی تهاتر کالا با فناوری‌های موجود در کشورهای هدف نسبت به تدوین برنامه عملیاتی محورهای ذیل در سه ماه اول قانون برنامه اقدام نماید:

الف- از تمام امکانات ظرفیت‌های سیاست، خارجی روابط دوجانبه، سیاست همسایگی و دیپلماسی چند جانبه و بین‌المللی برای پیشبرد دیپلماسی اقتصادی استفاده نماید و شرایط برای دستگاه‌های ذیربط داخلی تسهیل نماید.

ب- نسبت به تعیین رایزن بازرگانی **برای بیست شریک اصلی هدف صادراتی، بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارتخانه‌های صنعت**

معادن و تجارت و امور خارجه با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تدوین و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ج- صدور ویزای الکترونیک **برای تجار خارجی با سابقه تجارت با ایران و مورد تأیید اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.**

د- توافقات لازم با کشورهای طرف تجاری ایران در مورد رعایت استانداردهای مورد قبول طرفین با همکاری سازمان ملی استاندارد کشور.

ه- **تسهیل مقررات قرنطینه‌های دامی با همکاری دفتر قرنطینه و امنیت زیستی سازمان دامپزشکی کشور و اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران.**

و- کمک در بازطراحی بندر چابهار در راستای توسعه بندر مذکور با کمک کشورهای ذینفع پروژه.

ز- اقدام در خصوص تأسیس شرکت‌های مشترک با کشورهای هدف با بهره‌گیری از تسهیلات ارائه شده به پیمانکاران بین‌المللی در سند سیاست تجاری متبادله با کشورهای مذکور،

تبصره ۲- اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران مکلف است هر شش ماه یکبار به صورت نظام مند و بر اساس شاخص‌های

علمی و مشخص نظر فعالان اقتصادی صادرکنندگان و واردکنندگان را درباره عملکرد رایزنان بازرگانی ایران جمع‌آوری و به وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه منعکس کند.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است با تأیید وزارت امور خارجه از بین افراد حایز صلاحیت نسبت به تعیین رایزن

بازرگانی افتخاری در کشورهای فاقد رایزن بازرگانی، اقدام نماید.

ماده ۲۴۸- وزارت، صنعت معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه نسبت به انعقاد و تعمیق موافقتنامه‌های تجارت ترجیحی و آزاد با اولویت انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی با کشورهای هدف در میان مدت و تجارت آزاد در بلندمدت از جمله اوراسیا) و تعمیق موافقتنامه تجارت ترجیحی با کشورهای همسایه اقدام نماید.

ماده ۲۴۹- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه نسبت به ایجاد و توسعه زیرساخت‌های صادراتی نظیر آف شور مراکز بارانداز و سوله برای تسهیل صدور کالاهای ایران و تامین امنیت صادرکنندگان، اقدام نماید.

بخش ششم - دفاعی و امنیتی

فصل ۲۰ - دفاعی و امنیتی

ماده ۲۵۵ - به منظور هم افزایی بین قابلیت‌ها و ظرفیت‌های صنایع دفاعی با سایر حوزه‌های صنعتی و استفاده حداکثری از سرریز فناوری‌های بخش دفاع به بنگاه‌های اقتصادی و فناوری کشور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ملی در نظام نوآوری و و زنجیره تامین دفاعی و دو منظوره سازی آنها، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است ضمن استفاده از توان علمی مراکز علمی و مراکز رشد پارک‌های علم و فناوری نسبت به انتقال سرریز دانش فنی و دستاوردهای بخش دفاعی و مشارکت با بخش خصوصی در صنایع نظیر: صنعت هوایی، دریایی، انرژی، خودرو، معدن، کشاورزی و خدمات اقدامات لازم را با رعایت ملاحظات اقتصادی - امنیتی به انجام رساند. متقابلاً وزارت دفاع با همکاری مبادی ذیربها در دولت بخش‌های عمومی و خصوصی نسبت به شناسایی و تعیین الزامات دو منظوره سازی ظرفیت‌های این بخش‌ها برای تولیدات دفاعی و امنیتی اقدام و جهت تصویب هیات وزیران ارائه نماید. آیین‌نامه اجرایی این حکم با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و با مشارکت وزارت صنعت معدن و تجارت معاونت علم و فناوری ریاست جمهوری و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و با تایید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ماده ۲۵۸ - وزارت صمت مکلف است با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تا پایان سال اول، برنامه آیین‌نامه اجرایی نحوه بهره‌برداری از معادن واقع در محدوده و حریمهای امنیتی ایمنی و حفاظتی استقرار یگان‌ها و مبادین تیر نیروهای مسلح و صنایع دفاعی و مناطق مرزی را تهیه و به تصویب دولت برساند.

ماده ۲۶۱ - کلیه شهرک‌ها و مجتمع‌های اداری تجاری مسکونی و صنعتی و همچنین مراکز عمومی مکلفند پیوست‌های حفاظتی انتظامی لازم برای ارتقاء امنیت و ایمنی این اماکن و پیشگیری از سرقت را برابر استانداردهای اعلامی نیروی انتظامی رعایت نمایند.

بخش هفتم - اداری، حقوقی و قضایی

فصل ۲۱ - نظام اداری و ارتقاء بهره‌وری

ماده ۲۶۹ - دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون در راستای هوشمندسازی و تحقق دولت الکترونیک طی سال اول برنامه مکلفند اقدامات زیر را انجام داده و به تایید سازمان اداری و استخدامی کشور برسانند:

تبصره ۱ - طرح‌ها و ایده‌های تحول آفرین شرکت‌های دانش بنیان، نوآفرین‌ها و بخش خصوصی برای ارتقای هوشمندسازی دولت و ارتقای نظام اداری الکترونیک بر اساس آیین‌نامه‌ای که به صورت مشترک توسط سازمان اداری و استخدامی کشور و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد مورد حمایت قرار می‌گیرند.

ماده ۲۸۳ - در راستای بهبود محیط کسب و کار فرایند وصول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی بر اساس افلام فهرست حقوق سازمان امور مالیاتی کشور حداکثر تا پایان سال سوم برنامه به سازمان امور مالیاتی منتقل می‌شود. لویایح قانونی لازم برای انجام این کار حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری وزرات تعاون، کار و رفاه اجتماعی انجام می‌پذیرد از شهریور ماه سال ۱۴۰۴ وصول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی صرفاً توسط سازمان امور مالیاتی مجاز خواهد بود.